

Sygn. akt II Ca 867/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Marek Boniecki (spr.)**

Sędziowie: **SO Sławomir Buras**

SO Cezary Klepacz

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 października 2013 r. w K.

sprawy z powództwa (...)w W.

przeciwko Gminie K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 5 kwietnia 2013 r., sygn. VIII C 1478/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości i zasądza od Gminy K. na rzecz (...)w W. kwotę (...), 93 (osiem tysięcy pięćdziesiąt dziewięć 93/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1620 (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia) złotych tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 1003 (jeden tysiąc trzy) złote tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 867/13

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 4 października 2013 r.

Powodowa (...)w W. w pozwie skierowanym przeciwko Gminie K. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kwoty 8059,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez stronę powodową w związku z niedostarczeniem przez stronę pozwaną lokalu socjalnego W. S., A. S. i K. S., co do których orzeczona została eksmisja z lokalu należącego do Agencji oraz skapitalizowanych odsetek.

Pozwana Gmina w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając nieudowodnienie wysokości roszczenia i podnosząc, że wypłacała stronie pozwanej odszkodowanie z tytułu niedostarczenia ww. lokatorom lokalu socjalnego.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu stosownie do wyniku procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z którego wynika, że lokal mieszkalny(...)położony przy ul. (...)w K.pozostaje w zasobach powodowej Agencji. Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2011 r. w sprawie VIII C 63/10 Sąd Rejonowy w Kielcach nakazał W. S., A. S.i K. S.opróżnienie ww. lokalu i wydanie go (...)w W.. Sąd Rejonowy w Kielcach orzekł ponadto o uprawnieniu W. S., A. S.i K. S.do otrzymania lokalu socjalnego i z tego powodu wstrzymał wykonanie wyroku do czasu zaoferowania przez Gminę K.lokalu socjalnego. Pismem z dnia 14 marca 2011 r. strona powodowa wezwała Gminę K.do przedłożenia W. S., A. S.i K. S.oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Gmina otrzymała powyższe pismo w dniu 21 marca 2011 r. Decyzją nr (...)z dnia 24 maja 2010 r. Powodowa Agencja obciążyła pozwaną Gminę należnościami z tytułu odszkodowania za niedostarczenie lokalu socjalnego za okres od 1 lipca 2011 r. do 31 maja 2012 r. w łącznej wysokości 8059,93 zł. Na powyższą kwotę złożyły się zarówno opłaty za używanie lokalu, jak również naliczone przez opłaty pośrednie w postaci zaliczek na media. Osoby zajmujące ww. lokal mieszkalny nie regulują dobrowolnie opłat za używanie lokalu, za dostawę centralnego ogrzewania, zimnej wody, odbiór ścieków i wywóz nieczystości stałych. Przeciwno W. S.prowadzona jest egzekucja komornicza z wniosku Wojskowej Agencji Mieszkaniowej dotycząca należności za zajmowany przez niego lokal. Komornik dokonuje potrąceń z emerytury W. S..

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za bezzasadne. Za sporne okoliczności Sąd pierwszej instancji uznał zarówno zasadę odpowiedzialności Gminy, jak i wysokość szkody. W pierwszej kwestii przyjęte zostało, że Gmina ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną powodowej Agencji w związku z niedostarczeniem w terminie lokalu socjalnego eksmitowanym lokatorom, stosownie do art. 417 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95 ze zm.). W ocenie Sądu Rejonowego profesjonalnie reprezentowana strona powodowa nie wykazała jednakże, stosownie do art. 6 k.c. wysokości poniesionej szkody. Przedstawione przez Agencję dokumenty świadczą jedynie o naliczeniu opłat za zajmowanie lokalu w określonej wysokości. Z kolei z zeznań zajmującego nadal lokal W. S. wynika, że wprawdzie nie uiszcza on opłat za lokal, lecz komornik prowadzi egzekucję, być może także za sporny okres. Odnośnie dokumentów w postaci kartoteki finansowej powoda, Sąd wskazał, że strona ta nie przedstawiła ich w określonym terminie, co uzasadniało zastosowanie art. 132 §1 k.p.c.

Wyrok powyższy procesu zaskarżyła w całości apelacją strona powodowa, zarzucając: 1) naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym art. 233 k.p.c. polegające na pominięciu przez Sąd zgłaszanych przez stronę powodową wniosków dowodowych, w tym wniosku dowodowego zgłoszonego w dniu 13 marca 2013 r., co spowodowało błędne ustalenie stanu faktycznego; 2) naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym art. 132 §1 k.p.c., polegające na bezzasadnym zarządzeniu zwrotu pisma procesowego z dnia 11 stycznia 2013 r. wraz z dołączonymi załącznikami i opisami, traktując ww. pismo jako pismo procesowe, a nie jako uzasadniony wniosek dowodowy, co spowodowało pominięcie przez Sąd zgłaszanych przez stronę powodową wniosków dowodowych i tym samym doprowadziło do błędnych ustaleń dotyczących stanu faktycznego.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylene orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Strona pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż Sąd pierwszej instancji prawidłowo, z poszanowaniem reguł wynikających z przepisu art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co pozwoliło Sądowi Okręgowemu przyjąć go za własny.

Wbrew pierwszemu z zarzutów apelacji, przy czynieniu ustaleń faktycznych zaprezentowanych w odpowiedniej części uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 §1 k.p.c. Skarżący nie wskazał nawet, który element stanu faktycznego został w jego ocenie ustalony wadliwie, co uniemożliwia szczegółowe odniesienie się do tego zarzutu. Wskazać również trzeba, że nawet wadliwe oddalenie wniosku dowodowego nie mogło skutkować naruszeniem ww. przepisu, który reguluje jedynie kwestię swobodnej oceny dowodów, a jedynie obrazą art. 217 k.p.c. Nawet jednak przy takiej korekcie, pierwszy zarzut apelacji nie mógł odnieść zamierzonego skutku. Niewątpliwie bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego stanowi uchybienie natury procesowej. Jako takie winno zostać zasygnalizowane Sądowi w trybie zastrzeżenia do protokołu, stosownie do art. 162 k.p.c. Brak takowego zastrzeżenia powoduje, że strona traci możliwość podniesienia w tym zakresie stosownego zarzutu apelacyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 r., V CSK 234/09, OSNC-ZD 2010/4/102).

Poczyniona wyżej uwaga pozostaje aktualna także co do drugiego zarzutu apelacji. Ubocznie jedynie zatem zauważyć należy, iż art. 132 §1 k.p.c. nie ma zastosowania w przypadku złożenia pisma procesowego po upływie określonego terminu.

Mimo nietrafności podniesionych zarzutów, apelacja odniosła zamierzony skutek. Sąd drugiej instancji w toku postępowania apelacyjnego w granicach zaskarżenia z urzędu bierze pod uwagę naruszenie prawa materialnego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55). Procesowe znaczenie art. 6 k.c. nie pozbawia go charakteru przepisu materialnoprawnego. W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie norma ta została zastosowana wadliwie.

Słusznie uznał Sąd pierwszej instancji, że pozwana Gmina, stosownie do art. 417 k.c. ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą względem powodowej Agencji z uwagi na niedostarczenie w terminie lokalu socjalnego osobom objętym wyrokiem eksmisyjnym. Obowiązek gminy w tym zakresie znajduje podstawę w przepisach art. 45 ust. 3 ustawy z 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (t. jedn. Dz. U. z 2010 r., Nr 206, poz. 1367 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 zd. drugie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 ze zm.) (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., III CZP 30/10, OSNC 2010/12/161). Strona powodowa wykazała także przedłożonymi przy pozwie dokumentami, jakiej wysokości opłaty winny być uiszczane przez osoby zajmujące lokal. Zauważyć w tym miejscu należy, iż sposób tych wyliczeń, abstrahując nawet od jego zgodności z powoływanymi przez powoda przepisami prawa (w szczególności rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie opłat za używanie lokali mieszkalnych będących w dyspozycji(...)), nie był przez stronę pozwaną kwestionowany. Strona ta podniosła natomiast w odpowiedzi na pozew, że zapłaciła już stronie powodowej odszkodowanie z tytułu niedostarczenia lokalu mieszkalnego W. S., A. S. i K. S.. W tej sytuacji, to na pozwanej – stosownie do art. 6 k.c. – spoczywał ciężar wykazania, że zapłata w całości lub części została dokonana. Dopiero w sytuacji udowodnienia, np. dowodem z dokumentu okoliczności zapłacenia jakiegoś świadczenia na rzecz strony powodowej uaktualniała się kwestia zaliczenia dokonanej zapłaty. Błędem było natomiast nakładanie na powoda obowiązku wykazywania, że pozwany zaspokoił roszczenie w całości lub części, albowiem to Gmina wywodziła z tej okoliczności korzystne dla siebie skutki prawne. Na tym etapie procesu zatem, dowód z kartoteki finansowej strony powodowej był zbędny.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew zawnioskowała także o przeprowadzenie dowodu z zeznań W. S., A. S. i K. S. na okoliczność, czy osoby te nadal zajmują lokal i czy uiszczały na rzecz powoda odszkodowanie. Pierwsza z wymienionych osób (co do pozostałych wniosek dowodowy został cofnięty) zeznała, że nie dokonuje żadnych wpłat na poczet zadłużenia. Świadek wyraził także przekonanie, że egzekwowane od niego przez komornika kwoty, przeznaczone są także na zaspokojenie należności ze spornego okresu. Przekonanie to nie zostało jednak w żaden sposób potwierdzone, co czyni zeznania W. S. w tym zakresie niemiarodajnymi. Zauważyć także wypada, że Sąd Rejonowy także nie stwierdził kategorycznie, że egzekucja dotyczy również spornego okresu.

W konkluzji dojść należało do przekonania, że nie zostało wykazane w toku postępowania, że roszczenie strony powodowej zostało w jakimkolwiek zakresie zaspokojone, co w powiązaniu z poczynionymi wyżej uwagami co do

prawidłowości wyliczeń należności dochodzonych pozwem, pozwoliło na uznanie powództwa za uzasadnione w całości.

Konsekwencją zmiany rozstrzygnięcia co do istoty była konieczność modyfikacji orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania, o czym orzeczono na podst. art. 98 §1 k.p.c. Koszty poniesione przez stronę powodową to: opłata od pozwu – 403 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie adwokata – 1200 zł (§6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.)).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodowej ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata (600 zł) i opłaty od apelacji (403 zł) orzeczono na podstawie art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §6 pkt 4 w zw. z §13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO S. Buras SSO M. Boniecki SSO C. Klepacz